

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลของการระลึกเนื้อหา ร้อยแก้วของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการเสนอทเรียนร้อยแก้วโดยให้มีและไม่มีจินตภาพจากการฟังและการอ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จาก 3 โรงเรียนใน เขตอำเภอสังขละบุรี จังหวัดสงขลา ภาคปลาย ประจำปีการศึกษา 2528 ซึ่งอ่านการทดสอบด้วยข้อทดสอบการใช้ภาษาไทยของกลุ่มโรงเรียน จำนวน 92 คน กำหนดให้เข้ากลุ่มการทดลอง 4 กลุ่มคือ กลุ่มการฟังมีจินตภาพ การฟังไม่มีจินตภาพ การอ่านมีจินตภาพ การอ่านไม่มีจินตภาพ โดยมีสมมติฐานของการวิจัยคือ

1. การระลึกได้ทันทีในเนื้อหาร้อยแก้ว เมื่อมีจินตภาพจากการฟังและการอ่าน ดีกว่าเมื่อไม่มีจินตภาพจากการฟังและการอ่าน
2. การระลึกได้ทันทีในเนื้อหาร้อยแก้ว เมื่อมีจินตภาพจากการฟังดีกว่า เมื่อมีจินตภาพจากการอ่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นบทเรียนร้อยแก้วซึ่งเป็นเนื้อหาที่มีความเป็นรูปธรรมในระดับที่ผู้เรียนสามารถสร้างจินตภาพขึ้นได้โดยไม่ยากนัก จำนวน 1 ย่อหน้า มีคำจำนวน 316 คำ เป็นเนื้อหาที่ใช้เป็นแบบเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคต้น กลุ่มตัวอย่างที่เสนอทเรียนร้อยแก้วโดยการฟัง จะให้ฟังเนื้อหาร้อยแก้วจากเทปบันทึกเสียงแบบคล้าย กลุ่มตัวอย่างที่เสนอทเรียนโดยการอ่าน จะให้อ่านเนื้อหาจากใบคำสอน กลุ่มตัวอย่างที่ให้จินตภาพจะอธิบายถึงวิธีสร้างจินตภาพจากร้อยแก้ว กลุ่มตัวอย่างที่ไม่มีจินตภาพจะบอกให้พยายามจำ ทุกกลุ่มจะใช้เวลาในการฟังและการอ่านเท่ากัน คือ 2 นาที และพัก 1 นาที และทำข้อสอบวัดการระลึกเนื้อหาร้อยแก้วจำนวน 22 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ได้วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทาง และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนโดยวิธีคูที้ (เอ) Tukey (a) พบว่า

1. ผลการระลึกเนื้อหาร้อยแก้วของกลุ่มที่ได้รับการ เสนอร้อยแก้ว โดยการอ่าน มีจินตภาพและไม่มีจินตภาพสูงกว่าของกลุ่มที่ได้รับการ เสนอบท เรียบร้อยแก้ว โดยการฟังมี จินตภาพและไม่มีจินตภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ผลการระลึกเนื้อหาร้อยแก้วของกลุ่มที่ได้รับการ เสนอเนื้อหาร้อยแก้ว โดยการ จินตภาพจากการฟังและการอ่านกับของกลุ่มที่ได้รับการ เสนอ เนื้อหาร้อยแก้ว โดยการ ไม่ใช่ จินตภาพจากการฟังและการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. การระลึกได้ทันทีใน เนื้อหาร้อยแก้ว เมื่อมีจินตภาพจากการฟัง กับ เมื่อมีจินตภาพ จากการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการที่ได้ดำเนินการ เสนอร้อยแก้ว โดยให้มีจินตภาพและไม่มีจินตภาพจากการฟัง และการอ่านร้อยแก้วของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แล้วนำคะแนนผลของการระลึก เนื้อหาของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 แบบมาหาค่ามัธยฐาน เลขคณิต และค่าความแปรปรวน ผลการ ทดสอบปรากฏว่า ผลจากการใช้วิธี เสนอร้อยแก้วที่แตกต่างกัน คือ วิธี เสนอร้อยแก้ว โดย การอ่านกับวิธี เสนอร้อยแก้ว โดยการฟังมีผลต่อการระลึก เนื้อหาของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีจินตภาพ และไม่มีจินตภาพได้มากกว่ากันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($F(1,88) = 27.62$ $P < .01$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ที่ว่าวิธี เสนอเนื้อหาร้อยแก้ว เมื่อมี จินตภาพจากการฟังและการอ่านดีกว่า เมื่อไม่มีจินตภาพจากการฟังและการอ่านทำให้นักเรียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระลึกเนื้อหาร้อยแก้วได้มากกว่านั้นไม่ถูกต้อง แต่จะเป็นไปใน ทิศทางตรงกันข้ามคือ การระลึกเนื้อหาร้อยแก้วจากการอ่านมีจินตภาพและไม่มีจินตภาพมากกว่า การระลึกเนื้อหาร้อยแก้วจากการฟังมีจินตภาพและไม่มีจินตภาพ: และเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึง พัฒนาการของการฟังกับการอ่านของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในชนบทที่มีพัฒนาการ ในด้านการอ่านที่ดีขึ้นกว่าพัฒนาการในด้านการฟัง อันอาจสืบเนื่องมาจากนักเรียนในชนบท จำเป็นต้องพึ่งพาแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้จากการอ่านมากกว่าจากแหล่งอื่น จึงทำให้พัฒนาการ

ทางการอ่าน พัฒนาขึ้นกว่าพัฒนาการทางการฟัง จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของสติกและคณะ (Sticht et. al., 1975) ที่พบว่า การเสนอร้อยแก้วโดยการอ่านดีกว่าการฟัง นั้นเป็นพัฒนาการที่ค่อย ๆ เพิ่มขึ้นหรือสัมพันธ์กันในทางบวกกับอายุของผู้เรียน โดยเริ่มพัฒนาการหลังจากชั้นเกรดสาม (2 : 131-163) และสอดคล้องกับผลของการทดลองเกี่ยวกับจินตภาพของต่างประเทศซึ่งจะระบุว่าอายุของผู้เรียน 9-10 ปี จะได้รับประโยชน์จากการสอนให้สร้างจินตภาพขึ้นตรงกับเนื้อหาร้อยแก้วที่เขาได้ฟังหรืออ่านมากที่สุด (Pressley 1977: 613) ซึ่งจากการทดลองในครั้งนี้อายุของประชากรโดยเฉลี่ย 10 ปี อาจจะผ่านขั้นของพัฒนาการที่จะสอนให้จินตภาพแล้วก็เป็นไปได้ นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบอื่น เช่นแบบของการทดสอบซึ่งเป็นแบบที่ให้ผู้รับการทดลองอ่านซึ่งจะช่วยเสริมความจำจากการเห็นทางตาแก่ผู้ที่อยู่ในกลุ่มการอ่าน อย่างไรก็ตามผู้วิจัยมีความเชื่อว่าแม้จะไม่มี ความแตกต่างระหว่างค่าทางสถิติระหว่างการใช้ยุทธวิธีการใช้จินตภาพกับการไม่ใช้จินตภาพในการเรียนร้อยแก้วก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 4 กลุ่มแล้วพอจะมองเห็นความแตกต่างเล็กน้อยคือ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการอ่านมีจินตภาพกับการอ่านไม่มีจินตภาพ ค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มที่ไม่มีจินตภาพจะสูงกว่าของกลุ่มการอ่านมีจินตภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงสมมติฐานทางทฤษฎีจินตภาพที่กล่าวว่าการใช้จินตภาพกับการอ่านจะทำให้เกิดการรวมกันอันเนื่องมาจากทั้งสองขบวนการคือการอ่านกับการจินตภาพเป็นกระบวนการของการมองเห็น (Paivio 1971 : 258) และผลการระลึกได้ทันทีในเนื้อหาร้อยแก้วเมื่อมีจินตภาพจากการฟังกับเมื่อมีจินตภาพจากการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ที่ว่า การระลึกได้ทันทีในเนื้อหาร้อยแก้วเมื่อมีจินตภาพจากการฟังจะดีกว่าเมื่อมีจินตภาพจากการอ่าน ทำให้นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระลึกเนื้อหาร้อยแก้วได้มากกว่านั้นไม่สอดคล้องกัน อาจเนื่องมาจากความแตกต่างกันในพัฒนาการทางการอ่านและการฟังดังกล่าวข้างต้น ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถจัดพัฒนาการทั้งสองด้านในผู้ทดลองแต่ละคนให้อยู่ในค่าเฉลี่ยที่เท่ากันได้ก่อนการวิจัย ประการหนึ่งและเนื่องมาจากสาเหตุอื่นดังการอภิปรายผลข้างต้นแล้ว แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนระหว่างกลุ่มการฟังมีจินตภาพกับการฟังไม่มีจินตภาพ (13.34, 13.04) จะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มการฟังมีจินตภาพจะสูงกว่าเล็กน้อย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยมีความเชื่อว่าการใช้จินตภาพกับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จะมีผลในการช่วยทำให้การเรียนร้อยแก้ว

ดีขึ้นแต่ก็ต้องทำการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการสอนให้ใช้จินตภาพ เพราะจะทำให้ทราบว่า พัฒนาการของการใช้จินตภาพในผู้เรียนแต่ละคนเลยอายุแล้วหรือยัง

ข้อเสนอแนะ

1. การสอนให้ใช้จินตภาพอย่างง่าย เพื่อช่วยในการจำเนื้อหาซึ่งถ่ายทอดไปยังผู้เรียนโดยใช้สื่อวจนภาษาในวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ครูผู้สอนควรจะได้ทำการทดสอบผู้เรียนก่อนทำการสอน ในแต่ละห้องเสียก่อน เพราะขั้นพัฒนาการของผู้เรียนอาจจะแตกต่างกัน

2. ควรจะได้ทดลองผลการสอนให้ใช้จินตภาพอย่างง่ายเพื่อช่วยในการจำเนื้อหาซึ่งถ่ายทอดไปยังผู้เรียนโดยใช้สื่อวจนภาษาในวิชาอื่น ๆ ด้วย เพื่อเปรียบเทียบผลกับวิชาที่ทำการทดลองไว้ดังกล่าว

3. ควรจะได้มีการศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความชอบในการจำวจนภาษาในการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการอ่านและการฟังโดยละเอียด

4. ควรจะได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการระหว่างการฟังและการอ่านสื่อภาษาร้อยแก้วในระดับประถมศึกษาปีที่ 3-6 ให้ชัดเจน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย